

УДК 636.4:(612.128-129)

РУХОВА АКТИВНІСТЬ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ ТА ЇХ КОРЕКЦІЯ

*В. В. Данчук¹, д. с.-г. н., професор, М. Р. Ключук², асистент, Т. І. Приступа², к. вет. н.,
В. А. Добровольський², старший викладач*

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ.

²Подільський державний аграрно-технічний університет

Рухова активність є основною формою поведінки тварин в зовнішньому середовищі. Удосконалення цієї функції є важливим фактором еволюції тваринного світу. Багатогранність проявів рухової активності тварин в природі обумовлена їх способом життя, розмноженням, добуванням корму та захисту від ворогів. В продуктивних тварин основним фактором є особливості годівлі та господарського використання. Функція руху відіграє в організмі тварин особливу роль, оскільки рух є головним важелем у їх пристосуванні до умов життя. Глибоке пізнання особливостей поведінки тварин дозволяє сьогодні удосконалювати технологічні процеси, що мають зв'язок з утриманням, доглядом, годівлею різних видів тварин, підвищувати їх репродуктивну функцію, покращувати продуктивні якості.

Мета дослідження — дослідити рухову активність свиней різних вікових груп.

Дослід проводився на свинофермі науково-виробничого центру «Поділля» Подільського державного аграрно-технічного університету. Було проведено три серії досліджень на свинях великої білої породи віком 4, 5 та 6 місяців відповідно. Свині утримувались згідно з чинними нормами. Тварин ділили на дві групи — контрольну та дослідну. Тваринам дослідної групи внутрішньом'язово вводили комплексний нанопрепарат мікроелементів (Zn, Fe, Ge) в кількості 2,5 мл. Матеріалом для досліджень слугували відеозаписи рухової активності та маса тіла тварин. Для дослідження їх рухової активності застосовували цілодобові відеозаписи за допомогою відеореєстратора CR6324SR. Застосовували два критерії оцінки рухової активності тварин: динамічне та статичне положення тіла. Час, витрачений твариною на рухову активність, та статичне положення тіла фіксували погодинно і записували у хвилини за добу.

Відомо, що домашні свині більшу частину часу перебувають у статичному положенні. Нами встановлено, що свині 4–6-місячного віку біля 75 % часу перебувають у статичному положенні і лише 25 % — у динамічному русі. Аналіз отриманих результатів досліджень свідчить, що зі зростанням віку свиней їх рухова активність знижується. Якщо 4-місячні свині перебували у динамічному русі $7,0 \pm 0,2$ години на добу, уже до 5-го місяця їх рухова активність знижується на 24,3 % ($5,3 \pm 0,9$ год./добу).

Застосування комплексного нанопрепарату мікроелементів (Zn, Fe та Ge) сприяло істотному зниженню рухової активності свиней. Зокрема, 6-місячні свині дослідної групи перебували у динамічному стані, відповідно, $4,2 \pm 0,4$ години на добу, що вище на 28,9 % від показників тварин контрольної групи.

Поряд зі зниженням рухової активності у свиней різних вікових груп застосування наноаквананохелатів Цинку, Феруму та Германію сприяло зростанню середньодобових приростів тварин у середньому на 7–12 %.

Отже, застосування наноаквананохелатів Цинку, Феруму та Германію призводить до зниження рухової активності свиней та зростанню їх середньодобових приростів.